KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

nienauczycielska: przekładoznawcza

(nazwa specjalności)

Nazwa	Literatura rosyjska w przekładach polskich
Nazwa w j. ang.	*Russian literature in Polish translation*

Kod		Punktacja ECTS*	1

Koordynator	dr hab. Lesława Korenowska	Zespół dydaktyczny:

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest omówienie najważniejszych zagadnień dotyczących przekładu literackiego, takich jak cel przekładu, strategie tłumaczeniowe, kompetencje autorskie tłumacza, granice przekładności utworów literackich, polska refleksja teoretyczna związana z przekładem literackim. Zaznajomienie studentów z recepcją dzieł literatury rosyjskiej w Polsce. Ważnym składnikiem zajęć jest aspekt porównawczy polegający na konfrontacji różnych przekładów tego samego tekstu, co pozwala wyodrębnić cechy charakterystyczne poszczególnych warsztatów twórczych.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	**W01** ma uporządkowaną wiedzę z przekładoznawstwa, obejmującą terminologię i teorie z tej dziedziny wiedzy **W02** ma usystematyzowaną wiedzę dotyczącą metodologii tłumaczeń tekstów literackich	P1_W04 P1_W05

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	U01 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać fakty językowe, tekstowe pod kątem ich przekładu na język polski **U02** Kierując się wskazówkami opiekuna naukowego, umie samodzielnie przetłumaczyć wybrane fragmenty rosyjskiej literatury pięknej na język polski	P1_U01 P1_U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	**K01** rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia warsztatu tłumacza **K02** potrafi współdziałać i pracować w grupie tłumaczy zawodowych	P1_K01 P1_K02

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin		15											

Opis metod prowadzenia zajęć

Metoda problemowo-dyskusyjna, metoda komunikacyjna, metoda analizy tekstów, metoda komparatywistyczna, metoda projektów multimedialnych

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat
W01		+	+
W02		+	+
U01		+	
U02		+	
K01	+	+	
K02	+	+	

Kryteria oceny	60% udział w dyskusji 20% referat 20% projekt grupowy

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Semestr VI

Tematykza zajęć:

1. Bajki I. Kryłowa. Problemy gatunkowe. Pomiędzy klasycystyczną poetyką normatywną a dydaktycznymi założeniami Oświecenia. Sens alegoryczny bajki. Tłumaczenie prezentujące, adoptujące, deformujące. Pezekłady F.S. Dmochowskiego, S. Baryczki i ks. I. Charszewskiego (pseud. Charix), S. Kaczkowskiego, T. Łopalewskiego.
2. Historia przekładu poematu *Eugeniusz Oniegin* A. Puszkina na język polski. Analiza porównawcza przekładów A. Ważyka, J. Tuwima. Poziom rytmiczno-brzemieniowy poematu. Strofa onieginowska. Nacechowanie semantyczne utworu.
3. Liryka M. Lermontowa w języku polskim (*Demon, Umierający gladiator*). Osobliwości stylu poety. Lermoontowski „język" w przekładzie. Porównanie tłumaczeń poezji Lermontowa S. Pollaka, J. Tuwima.
4. Proza M. Lermonotwa (Bohater naszych czasów) jako przykład najlepszego wzorcu języka rosyjskiego pod względem gramatyki i składni. Porównanie tekstów oryginału i przekładu E.Żytomirskiego.
5. Mistrzowstwo przekładu dramatu *Rewizor* N. Gogola w tłumaczeniu J. Tuwima. Dominanta translatologiczna. Tłumaczenie komizmu.
6. Poemat *Dwunastu* A. Błoka. Perspektywa historyczna. Różnorodność konwencji i wyborów translatologicznych. Poetyka, język, przesłanie utworu. Tłumaczenie S. Pollaka, W. Woroszylskiego, A. Sandauera, J. Waczkowa, B. Dohnalik.
7. Tłumaczenie krótkiej formy narracyjnej. Opowiadania A. Czechowa. Kontekst obyczajowo-historyczny. Propozycje translatologiczne S. Pollaka, W. I N. Woroszylskich.
8. Problematyka przekładu poezji śpiewanej. W. Wysocki i jego ppolscy tłumacze: A. Drawisz, Z. Fedecki, W. Młynarski.
9. Poezja kobieca A. Achmatowej w języku polskim. Problemy punktuacji „autorskiej" w tekstach docelowych. Porównanie tłumaczeń A. Pollaka, D. Gejsztor, A. Kamienskiej.

10. W kręgu postmodernizmu rosyjskiego. *Generation „P”* W. Pelewina. Wybór konwencji translatologiznej. Aspekt kulturowy. Język współczesnej reklamy. Tłumaczenie E. Rojewskiej-Olejarczuk.

Wykaz literatury podstawowej

Teksty literackie w języku rosyjskim:

А. Ахматова, Лирика, Сост. и подг. текста В. Черных, Москва: Художественная литература, 1989.
А. Блок, Десять поэтических книг, т. 2, Москва 1980.
В. Высоцкий, Ни единой буквой не лгу, Из-во АСТ, 1999.
Н. Гоголь, Избранные сочинения, т. 2, Москва 1984.
И. Крылов, Басни, Москва 1950.
И. Крылов, Сочинения, Москва 1969.
М. Лермонтов, Сочинения, Москва 1985.
В. Пелевин, Generation «П», Москва 2003.
А. Пушкин, Избранные сочинения, т. 2, Москва 1980.
А. Чехов, Избранные сочинения, Москва 1984.

Teksty literackie w języku polskim:

A. Achmatowa, Poezje. Wybór i posłowie J. Szymak-Raiferowa, Wys. 2, Kraków 1986.
A. Błok, Poezje, opracował i wstępem zaopatrzył S. Pollak, Warszawa 1967.
A. Błok, Dwunastu, [w:] Poeci rosujscy w przekładach A. Sandauera, Warszawa 1987.
A. Błok, Dwunastu, przełożył J. Waczków, Warszawa 1977.
A. Czechow, Utwory wybrane, t.1, W-wo Czytelnik, przeł. R. Śliwowski.
M. Gogol, Rewizor, przełożył J. Tuwim, Wrocław 1966.
I. Kryłow, Bajki wybrane, opracował S. Pollak, Warszawa 1951.
M. Lermontow, Utwory wybrane, przełożył, E. Żytomirski, Warszawa 1976.
W. Pielewin, Generation „П”, Warszawa 2002.
A. Puszkin, Eugeniusz Oniegin, przreł. A. Ważyk, Wrocław 1993.
A. Puszkin, Eugeniusz Oniegin, przekład J. Tuwim, A. Ważyk, Warszawa 1973.
W. Wysocki, Pieśni, tłum. Młynarskiego, Warszawa 1998.

Opracowania:

E. Balcerzan, Przekład w badaniach literackich, w zbiorze: Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1992.
E. Balcerzan, Tłumacz i tłumaczenie, [w:] Oprócz głosu. Szkice krytycznoliterackie, Warszawa 1971.
E. Balcerzan (red.), Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego, Wrocław 1984.
S. Barańczak, Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem antologii przekładów, Poznań 1992.
U. Dąmbska-Prokop (red.), Mała encyklopedia przekładoznawcza, Częstochowa 2000.
K. Dedecius, Notatnik tłimacza, przeł. J. Prokop, Kraków 1974.
P. Fast, K. Żemla (red.), Przekład w historii literatury [w:] Studia o przekładzie pod red. P.Fasta, Nr 12, Katowice 2002.
J.W. Gomulicki, Z „rosyjskiego” Juliana Tuwima, „Twórczość” 1955, Nr 2.
M. Krzysztofiak, Przekład literacki a translatologia, Poznań 1999.
B. Kuś, Poezja rosyjska w polskim życiu literackim przełomu XIX i XX wieku, Wroćław 1979.
A. Legeżyńska, Tłumacz i jego kompetencje autorskie, Warszawa 1999.
A. Legeżyńska, Kryłow po polsku. Teoretyczne problemy tłumaczenia bajki, „Pamiętnik Literacki”, 1980, z. 1.
B. Łazarczyk, Sztuka translatorska Juliana Tuwima, Przekłądy z poezji rosyjskiej, Wrocław 1979.
D. Matlak-Piwowarska, Rosyjska poezja romantyczna w polskim życiu literackim lat 1822-1863, Wrocław 1977.
J. Tuwim, Pegaz dęba, panapticum poetyckie, Warszawa 1950.
J. Tuwim, Z rosyjskiego, Warszawa 1954.

Z. Zbyrowski, Wokół dziejów poematu Aleksandra Błoka Dwunastu w Polsce, „Sławia Orientalis” 1962, nr 2.

Wykaz literatury uzupełniającej

Н.С. Валгина, Уточнение понятия авторская пунктуация, Филологические науки, Москва 1995, № 1, с. 76-86.
А.Ф. Канафьев, О функциях, авторской пунктцации, К кн.: Вопросы лингвистики, ред. С.М. Колесникова, Москва-Саранск, 1998, вып. 2, с. 76-78.
Ю.М. Лотман, Н.И. Толстой, Б.А. Успенский, Некоторые вопросы текстологии и публикации русских литературных памятников 18 в., Известия АН СССР, Серия Литературы и языка 1981, т. 40, с. 312-324.
M. Szemczuk-Jurska, Przekład – interpretacja czy praca rzemeślnicza? O dwóch tłumaczeniach Requiem Annay Achmatowej, [w:] Recepcja, Transfer, Przekład, red. I. Kwilecka, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 2002, s. 61-70.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	2
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1